

Zesde preek over 2 Petrus 2: 4, 5

Want indien God de engelen, die gezondigd hadden. niet gespaard heeft, maar, die in de hel geworpen hebbende, overgegeven heeft aan de ketenen der duisternis, om tot het oordeel bewaard te worden; En de oude wereld niet heeft gespaard, maar Noach, de prediker der gerechtigheid, zijn achtster bewaard heeft, enz.

Het beleid van Gods strenge rechtvaardigheid, voor zoveel zij wordt gezien in de voorbeelden en getallen, in de dagelijkse ervaring, is een krachtig middel om de goddelooste geveinsde te overtuigen van zijn verderf, en een Godzalige te troosten, dat de Heere de bozen verderven zal, maar de vromen van dat verderf bevrijden.

Dat is het bewijs van de Apostel, van vers 4- 9. Er zouden bozen komen, die verleiden zouden; doch Gods verderf slaapt niet, ofschoon de goddelozen het nu niet vrezen. Ja, zegt de Apostel, "het zal wel komen; want God heeft de engelen niet gespaard, zou Hij hen dan sparen? God heeft de eerste wereld, Sodom en Gomorra niet gespaard, al meenden zij vrij te gaan. Maar Hij troost de zwakken daarmee, bedenkende hoe zal 't met ons dan gaan, als die grote lieden zo vergaan? Maar wees tevreden zegt de Apostel, de Heere zal hen wel verderven, maar u zal Hij weten te bewaren."

Twee delen zijn in deze tekstwoorden.

- I. De voorbeelden van Gods oordelen over de zonden, in de voorstelling van de apostel, dat de engelen, die gezondigd hadden, niet gespaard zijn.
- II. 't Zeker gevolg dat hij daaruit trekt, met toepassing van die voorbeelden op onze tijd; God heeft Sodom en Gomorra verdorven, u zal het ook zo gaan.

I. Nu van 't eerste, dat drie leden in zich vervat:

1. De bewijsgrond van 't oordeel Gods over de zondige engelen.
2. De voorstelling van Gods oordeel, over de eerste wereld.
3. Het oordeel Gods over Sodom en Gomorra.

Deze voorbeelden zijn krachtig om die valse leraars hun bedrog te benemen, waarmee zij hen verleiden.

1. Tegen de uitmuntendheid van hun ambt; zij zouden *leraars* zijn en nieuwe woorden leren. Maar bent u leraars uitnemend in uw ambt? O, stel u daar niet op gerust; dit waren wel engelen. Bent u listig, en kunt u met nieuw gevonden woorden het volk verleiden? O, de engelen waren listiger dan u, en evenwel spaarde God hen niet. Dat is dan tegen dat bedrog van valse woorden.
2. De oude wereld; neemt het bedrog van 't gevolg. Indien de meest uiterlijke belijder zulk een man navolgt, hij behoeft zich daarmee niet te troosten, dat hem de grootste hoeveelheid mensen navolgen, want daarom zal God u niet sparen; de gehele wereld was wel boos, doch de Heere spaarde ze niet. Immers, het is zeker, dat als men een vals leraar wil zijn, dat horen de mensen graag, dan volgt de gehele wereld zulk een man na; maar meent niet dat dit u helpen zal. Zou zulk een man verloren gaan, die zovelen navolgen? Ja, zie de gehele wereld is niet verschoond.
3. Is een tegengif van hun rijkdom. Zij zouden met bedrieglijke woorden koopmanschap van hen maken. Al wordt gij rijk, beeldt u niet in dat het dan wel zal zijn; want ziet eens op het voorbeeld van Sodom en Gomorra, die zo rijk en voorspoedig waren, Ezech. 16: 49, 50. *Ziet, dit was de ongerechtigheid van Uw zuster Sodom: hoogmoed, zatheid van brood en stille gerustheid had zij, en haar dochteren; maar zij sterkte de hand des armen en nooddriftigen niet, en zij verhieven zich, en deden gruwelijkheid voor Mijn aangezicht; daarom deed Ik ze weg, nadat Ik het gezien had. Zo zal Hij u*

verderven, met al uw goed; want al was gij naar de hemel verheven, naar de hel zult gij neerdalen.

Ik zal over 't oogmerk alleen handelen, om ons van de zonden van deze verleiding af te schrikken; want dat is alleen *het oogmerk* van de Apostel, hetwelk men 't meest overzien moet, en waarin deze twee dingen zijn.

1. 't Voorwerp van Gods oordeel, namelijk de engelen, en hun zondigen.
2. Gods oordeel zelf, Hij heeft ze niet gespaard.

1. Men bemerke dan:

- (1) De zondigende engelen.
- (2) De straffende God.

(1) Engelen zijn geesten, begaafd met verstand en wil; en die zijn tweërlei: óf *uitverkoren engelen*, 1 Tim. 5: 21, die ook genoemd worden *heilige engelen*, Matth. 25: 30, of het zijn zondigende, Matth. 8: 30. 't Woord zondigen zegt, die hun doel niet bereikt hadden; want die engelen hebben niet hun doel bereikt dat zij voor hadden, noch ook het doel van hun schepping. Zonde is onwettigheid, strijdende tegen Gods wet; als 1 Joh. 3: 4. Een ieder die de zonden doet, die doet ook de ongerechtigheid; want de zonde is de ongerechtigheid. Ziet zo spreekt hij dan van engelen, die Gods wet overtreden hebben. Want dit moet men wel verstaan, dat de engelen in wezen een wet hadden met ons, die wet hebben zij overtreden. Van deze engelen spreekt de Apostel, en die worden genoemd: *onreine geesten, boze geesten, geestelijke boosheden en duivelen*, Matth. 25: 41, Joh. 8: 44.

Hier zich in te verdiepen, zou maar dienen om de mensen in een strik van de Satan te werpen. Zo gij vraagt wat zijn de zonden van deze engelen geweest? 't Waarschijnlijkst is, ofschoon niet zeker, de zonde van hovaardij; daarom wordt opgeblazenheid het oordeel des duivels genoemd, 1 Tim. 3: 6. Het is onzeker, wanneer zij gezondigd hebben; maar 't is waarschijnlijk dat ze niet lang gestaan hebben. 1 Joh. 3: 8, De duivel zondigt van de beginne en eer de mens zondigde, zo zondigden zij al; want Gen. 3: 1, zien wij dat de Satan de mens gebracht heeft tot de zonden; zo moest hij tevoren al gezondigd hebben; want de goede engelen brengen niemand tot zondigen. Meer vragen te beantwoorden, acht ik onnodig.

1. Volgt nu de straffende God, daarin hebben wij:

- (1) De manier van de straf.
- (2) De trappen ervan.

(1) De manier der straf. Hij heeft ze niet gespaard, dat is, Hij heeft ze niet willen vergeven, maar hun zonden behouden. Merkt op 't uiterste in Zijn straffende rechtvaardigheid aan hen betoond, Rom. 8: 32: *Die ook Zijn Eigen Zoon niet heeft gespaard*, dat is, die de uiterste straf in Zijn Zoon heeft willen openbaren; en zo ook hier. Dit strijdt niet tegen het volgende ofschoon er staat, dat de Heere hen daartoe bewaard, om hen *daarna* te straffen. Dus worden zij gespaard, en niet gespaard, beide. Zij worden niet gespaard ten opzichte van het wezen der straf; want zodra zij gezondigd hadden, zijn zij al terstond gestraft. Hij spaart ze ten opzichte van dat laatste algemeen oordeel, Matth. 8: 29: *Zijt gij gekomen om ons te pijnigen voor de tijd?* Zo worden zij dan nog tot meerdere straf gespaard.

(2) De trappen van deze straf, wordt aangezegd, of liever:

- A. aangevangen.

- B. Bevestigd.
- C. Volbracht.

- A. Aanvang in de hel. Wat is dit een grote verandering in hun staat, die uitmuntend in heiligheid en zaligheid was, maar die nu uitmuntend is in zondigheid en ellende; die heerlijke engelen, uit de uitmuntenden en heerlijke staat gestoten zijnde, Matth. 11: 23, *Gij, die tot de hemel verhoogd bent, zult tot de hel toe vernederd worden.* Jes. 14: 11-13, *Uw hovaardij is in de hel nedergestort, met het geklank van Uw luiten. Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, o morgenster! gij zoon des dageraads? Hoe zijt gij ter aarde neergekomen?* Dus zou de koning van Babel naar de hel dalen, uit zijn hoge staat, en zo ellendig worden. Hier vandaan komt ons spreekwoord: *die ellendige duivel; of; hoogmoed komt voor de val.*
- B. Verandering van plaats; zij zijn in de hel gestoten. Niet dat dit in de onderste delen van de aarde wezen zou, zoals sommigen onder ons, met de papisten, menen, en haar bewoners kwellende, gelijk gezegd wordt, Job 1: 7, dat hij de aarde omwandelt, en in de lucht, als een engel des lichts, en vorst van geestelijke boosheden, gedurig rondgaande, en ziende wie hij zou kunnen verslinden; Ef 6: 12, dat niet goed overeen kunnende brengen. Wij zeggen dat onderzoek is onnodig. Zij zijn juist niet onder de aarde, maar uit de hemel, van Gods aanschijn, uit de hemel der hemelen zijn zij geworpen; en buiten die hemel van Gods aangezicht verstoten zijnde, zo zijn zij in de hel. Of dat onder de aarde is, of niet, dat is gelijk; zij zijn in zulk een plaats verstoten, waar zij nu moeten lijden, volgens de brief van Judas, vers 6, 7: *En de engelen, die hun beginsel niet bewaard hebben, maar hun eigen woonstede verlaten hebben, heeft Hij tot het oordeel des groten daags, met eeuwige banden onder de duisternis bewaard. Gelijk Sodom en Gomorra, op gelijke wijze als deze gehoereerd hebben, en ander vlees zijn nagegaan, tot een voorbeeld voorgesteld zijn, dragende de straffen des eeuwige vuurs.* Ziet, deze verzen komen met de tekst overeen. Of nu de Satan in de lucht is, of de aarde doorwandelt, dit verkleint zijn ellende niet; want waar hij is, daar sleept hij de hel na zich. Dus is het met hem, als iemand die in een hete benauwde koorts is, al legt men hem in een elpenbenen bedstede, dat is niemendal; want die benauwdheid van binnen zijnde, blijft altijd en zo is het met de duivel, waar hij is, de hel gaat met hem.
- C. De duurzaamheid. God heeft hen overgegeven aan de ketenen der duisternis, of in banden der duisternis. Overgeven is een daad van God als Rechter, Matth. 5: 25-26, *Opdat de rechter u niet de dienaar overlevert, en gij in de gevangenis geworpen wordt; Voorwaar ik zeg u: gij zult daar geenszins uitkomen, totdat gij de laatste penning zult betaald hebben. Waarin?*
- 't Is in banden en ketenen; niet lichamelijk, maar der verharding in de zonden. "Vele koningen zijn daaraan gebonden," gelijk Augustinus zei, "de een zonde trok de andere voort, en dat werd eindelijk een gouden keten, waaraan ik zo vast geraakte, dat ik er niet kon afkomen." En daarom staat, Jes. 5: 18, *Zij trekken de zonden met koorden der ijdelheid: en de ongerechtigheid met dikke wagenzelen.* Dus zijn zij overgegeven, en aan de zonden vastgebonden. 1 Joh. 3: 8, *Die de zonde doet, is uit de duivel, want die zondigt van de beginne;* hij zondigt altijd, en dat zijn de kabeltouwen, waaraan hij altoos gebonden is.
  - Op de zonden volgen eeuwige plagen; daarom staat er, Matth. 22: 13: *Bindt hem handen en voeten, werpt hem in de buitenste duisternis, waar eeuwig zijn zal weening der ogen.* En Openb. 20: 1, 2, wordt hij gezegd gebonden te worden. O, zij zijn wanhopend, en kunnen niet uit die ellendigen staat geraken, die vergezelschap gaat van een onbeweeglijkheid, om enige verlichting te hopen. Indien iemand in een uiterste duisternis zit, of in een harde brandende koorts ligt, zal het bewegen en omwenden van zichzelf, hem nog schijnen te verkwikken; maar als men in duisternis zit, en men is vastgebonden, dat verzwaart het lijden; en zo is het hier.
  - Een schrikkelijke verwachting van Gods oordeel; als Hebr. 10: 26, 27, *Zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft er geen slachtoffer meer over, maar een schrikkelijke verwachting des oordeels, en de hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal*

verslinden. Ziet, daartoe worden zij bewaard, en zijn gebonden om dat te verwachten. Zo wordt de hel duisternis genoemd, Matth. 8: 12. En wat de straf volmaakt, is dat ze tot het oordeel bewaard worden. Matth. 10: 15, Het zal de lande van Sodom en Gomorra verdraaglijker zijn in de dag des oordeels. En Hand. 25: 21, er werd bevolen dat Paulus bewaard zou worden. Tot het laatste oordeel wordt de Satan bewaard; want dan zal die volle maat komen; hij mag reeds beven en sidderen, Jak. 2: 19, maar dan zal nog eerst de volle mate der straf aanstaande zijn.

Zo gij mij vraagt: *waarom heeft God de mens verlost, en de engelen in deze hun zonden gelaten?*

Ik antwoord, omdat het Hem zo behaagde. Legt dat op uw hart; als men zegt: waarom verkiest God de een, en verwerpt Hij de ander? Omdat het Hem zo liefde. Ja, dat is zo; want wie kan een klaarder bewijs begeren dan dit is van de engelen; die laat de Heere liggen, alleen omdat Hem dat zo liefde. Waarom de mens ook niet? Dat is hard. Maar zij hebben meer en groter zonden gedaan. Daarom is het. Dan had God meer gelegenheid om de kracht van Zijn genade te tonen. En daarom dat blijft vast, de Heere die ontfermt, en verhardt Zich die Hij wil. Leert hieruit:

1. Alle voorbeelden die ooit gebeurd zijn in de wereld, moet men op 't hart drukken; want dit ziet gij dat de Apostel hier zo doet, terwijl hij deze voorbeelden bijbrengt; de reden is, omdat het geschied is ons tot voorbeeld opdat wij geen lust tot dat kwaad zouden krijgen, 1, Kor. 10: 6. Het was ons voorbeeld, en op ons toegepast, waar nu het einden der eeuwen op gekomen zijn. Past dan die voorbeelden van Gods werken op u toe. Wanneer u de geschiedenis leest van Izébel, dat zij zich geblanket hebbende, daarna ten vensters uitgeworpen is, en van de honden gegeten; denkt daaraan als u dat leest, die uw hoerenaangezicht blanket, en uw zonden niet geheel verlaat. Lukas 17: 32, Gedenkt aan Lots vrouw, die wederom zag naar Sodom. Zou ik mij tot mijn zondig uitbraaksel keren? De Heere zou mij wel als een steen maken. Men beeldt de geschiedenis af, als anderen, om genoeg en tijdkorting, maar men doet het niet met dat oogmerk, om zich die geschiedenissen toe te passen. Leest men van een Nabal, 1 Sam. 25: 26, dat hij dronken zijnde, zich daar stelt als een stommen koude steen, ... denkt dan, zou ik mij in die zonde begeven, dit mocht mij ook overkomen; en denkt zo bij andere gelegenheden meer, en bent toch niet hooggevoelende, maar vreest.

2. Dat schrikkelijk oordeel, dat de Heere uitgezonden heeft over de engelen, is een vast bewijs dat alle valse leraars, ofschoon zij uitmunten in kennis, indien zij zo komen te zondigen, ook niet vrij zullen zijn van Gods oordeel. Doet daarbij Judas: 5, 6. 't Is een vast bewijs van uw verdoemenis. Wanneer de Heere Jezus in zijn heerlijkheid zal komen, met al de heilige engelen, dan zal Hij de onnutte dienstknechten doen werpen in de buitenste duisternis, waar knersing der tanden zal zijn, Matth. 25: 30-31. Denkt, het oordeel dat de engelen is overkomen, zal u mee treffen, indien gij 't zelfde doet; want God de engelen niet gespaard hebbende, zal ook de zondige mens niet verschonen. Zo gij ziet op de val en zonden van engelen en mensen:

(1) als op gelijken;

(2) op meerdere en minder zijnden.

(1) Indien men op de zonden ziet als gelijken; want gelijke dingen hebben dezelfde gevolgen. Nu, de oorzaak van hun verdoemenis was de zonde; indien dan de mens dezelfde zonden doet, zo moet ook hetzelfde kwaad daarop volgen, Jer. 7: 10-12: *Zult gij staan in dit huis, dat naar mijn Naam genoemd is, en zeggen: Wij zijn verlost om al deze gruwelen te doen? Is dan dit huis, dat naar mijn Naam genoemd is, in uw ogen, een spelonk der moordenaars? Ziet, ik heb het ook gezien, spreekt de Heere. Gaat naar Mijn plaats, die te Silo was, alwaar Ik Mijn Naam in het eerst had doen wonen; en ziet, wat Ik daaraan gedaan heb, vanwege de boosheid van mijn volk Israël.* En Lukas 13: 3, 5, *Indien gij u niet bekeert, gij zult allen desgelijks vergaan.* Of de kool vuurs is in de hand van een koning, of in de

hand van een boer, evenwel zal ze branden; en zo ook hier; of de zonde begaan is door de engelen, of door mensen, zij slepen met zich de helse verdoemenis.

- (2) Gods rechtvaardigheid is zich altoos gelijk, Ps. 7:12, 13, *God is een rechtvaardig Rechter, die alle dagen toornit; indien de zondaar zich niet bekeert, zo zal Hij Zijn zwaard wetten; Hij heeft zijn boog gespannen, en die bereid, en heeft dodelijke wapenen gereed gemaakt; Hij zal zijn pijlen tegen de hittige vervolgers tewerkstellen.* Zou Hij anders tegen u zijn? De Heere is niet onrechtvaardig; en dit is het recht Gods, dat die zulke dingen doen, des doods waardig zijn, Rom. 1: 32. Indien nu de rechtvaardigheid Gods altijd even gelijk is, en God Zich niet verloochenen kan, zo moet Hij u zowel straffen als hen.

3. Leert hieruit, van meer tot minder. Zijn zij niet meer dan wij, die een weinig minder gemaakt zijn, en met eer en heerlijkheid gekroond, Ps. 8: 5. Zo nu God de engelen, die voortreffelijke geesten gestraft heeft, om de zonden, meent u vrij te gaan? Doodt men een koning, en zal men vrezen het een boer te doen? Nu de engelen zijn uitnemend aangenaam; als een engel Gods, 1 Sam. 29: 9. Indien nu de uitmuntende engelen zo van God straf lijden, meent u dat de Heere u zal sparen? Dat kan niet wezen. Zo staat dan vast dat de straf der engelen hiervan een zeker bewijs is.

Is dit dan zo, dat de straf der engelen een zeker bewijs is van de straf der leraars; zo dient dit tot onderrichting van die leraars zijn, of menen te worden, bijzonder van die nog zoveel aanhang hebben.

Ziet toe dat u niet vleselijk wordt, of zorgeloos, en onrechtvaardig, of hovaardig op uw kennis, maar nederig.

- (1) Niet zorgeloos; dat brengt u in de hel; men weet zoveel, en men kan dit en dat doen, en daarop stelt men zich dan gerust. Och, dat zal u bedriegen! *Want velen zullen in de dag des oordeels zeggen: Heere, Heere! hebben wij niet in uw Naam geprofeteerd, duivelen uitgeworpen, en vele krachten gedaan; dan zal Ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt,* Matth. 7: 22, 23. Denkt daaraan, allen die weet en zegt, dit en dat heb ik gedaan, o ziet toe, het mag wezen zoals u wilt, al bent gij welsprekend en begaafd, u bent nog geen engel, en al was gij hun gelijk, wordt toch nooit zorgeloos.
- (2) Veel minder vleselijk; waarvan de Apostel Judas zegt: vers 4, Er zijn sommige mensen ingeslopen, die eertijds tot ditzelfde oordeel opgeschreven zijn; goddelozen, die de genade van onze Gods veranderen in ontuchtigheid; vers 12. *Deze zijn vlekken in uw liefdemaaltijden; want dan weiden zij zichzelf zonder vrees; zij zijn waterloze wolken, die van de winden omgedreven worden; zij zijn als bomen in 't afgaan van de herfst onvruchtbaar, tweemaal verstorven en ontworteld;* vers 13, *Wilde baren der zee, hun eigen schande opschuimende; dwalende sterren, denwelken tot de donkerheid der duisternis in der eeuwigheid bewaard worden.* Och, laten wij ons daarvoor wachten, dat wij toch niet vlees zijn. Velen weten zo wat te lichten en te zware; en daardoor is alles voor hen, de tafels en huizen der mensen; want zij willen toch bedrogen zijn. Maar wacht u daarvoor, dat u niet vleselijk wordt om zo de mensen te behagen.
- (3) Wacht u voor hovaardij; zo verstandig en welsprekend als u mag zijn, gij zoudt u zeer bedriegen, Openb. 3: 16, 17: *Omdat gij lauw zijt, en noch koud noch heet, Ik zal u uit Mijn mond spuwen. Want gij zegt: Ik ben rijk, en heb aan geen ding gebrek; maar gij weet niet, dat gij bent ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt. Ik raad u, dat gij van Mij koopt, beproefd goud, opdat gij rijk mag worden; witte klederen om de schande van uw naaktheid te bedekken.* Paulus wilde het Evangelie van Christus kosteloos stellen, en gewillig verkondigen, zonder loon te trekken, en zo wilde hij niet verwerpelijk zijn, 1 Kor. 9: 18.

Tegen deze drie redenen moeten wij dit tegengif nemen; bedenk deze dingen uit de tekst:

- Bent u heerlijk, ... nog bent u geen engelen; en al worden de leraars engelen genoemd, om hun uitnemendheid en ambtshalve. Ja, al kon u prediken als een engel, nog zijn zij meer dan u.
- God spaart de engelen niet, Hij zal u ook niet sparen. Rom. 11: 21, Indien God de Joden niet spaarde, u veel minder. Zo God de engelen, die meer waren dan gij, in de hel geworpen heeft, waarmeent gij te blijven?
- Al was gij in uw eigen oordeel, in uw ambt, en in 't oordeel der mensen geacht, en bemind als een engel, God zal u toch verdoemen, Matth. 5:19, 20: *Zo wie dan één van deze minste geboden zal ontbonden. en de mensen also zal geleerd hebben, die zal de minste genoemd worden in het Koninkrijk der hemelen. Want tenzij' uw gerechtigheid overvloediger zij, dan der Farizeeën en Schriftgeleerden, gij zoudt het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan.* Al was het dat men ook zo leerde, dat men de mensen wat toegeeft, en zo iedereen kon behagen, door de minste van deze geboden te vernietigen, die zal de minste in Gods rijk wezen; want hij zal daar niet komen; also in de hemel niet als koningen en priesters zijn, die door Christus' aangebrachte gerechtigheid gezaligd zijn.

4. Zo gij nog op uw ambt, geleerdheid en welsprekendheid steunt, en u in de zonden wilt toegeven, ... och! de Heere zal u vastmaken aan de zonden. Men ziet dat er alle dagen velen zijn vastgemaakt aan de knopen der ongerechtigheid, en zij weten het niet, zij zijn gevangen in de strik des duivels, 2 Tim. 2: 25, 26. O, *dat God hun te eniger tijd bekering gaf, tot erkenenis der waarheid, en zij wederom ontwaken mochten uit de strik van de satan, onder welke zij gevangen zijn tot zijn wil.* Indien u zich tevreden stelt met uw gaven, is dat mis, God zal u aan de zonden binden; en weinigen zien dat ze blind zijn, en Jezus' ogenzalf nodig hebben, om hun schandelijke naaktheid te zien; menende iets te zijn daar ze niets zijn, en zich zo bedriegen in hun gemoed.

5. Gelijk het oordeel der engelen op 't laatst eens komen zal, zo zult gij dit daarna met hen moeten gevoelen. Och! dat gij eens aan de schrikkelijheid daarvan dacht, dan zoudt gij schrikken als zij doen, want zij vrezen gepijnigd te worden, en sidderen voor Gods oordeel. Matth. 8:29, Daarom, indien gij u nu nog in die zonden toegeeft, zal dit u zowel wedervaren, als het de engelen overkomen is. Weest dan gewaarschuwd, en zoekt de zonde en haar straf te voorkomen; en betracht deze middelen.

Middelen

1. Vreest gij te meer, hoe geleerder en bekwamer gij bent; wees niet hoog gevoelig, maar vreest; staat gij nog, ziet toe dat gij niet valt, want op u komt het aan.
2. Denkt, vermeerdering van gaven, verminderen de zonden en straf niet, maar vergroten ze. Indien gij boven anderen uitmunt in geleerdheid en welsprekendheid, zo zal van u meer geëist worden, of uw plaag zal groter wezen; *want de dienstknecht, die de wil zijns Heeren geweten heeft, en zich niet bereid, noch naar zijn wil gedaan heeft, zal met vele slagen geslagen worden,* Lukas 12: 47. Hoe meer genade hoe zwaarder zonden, en hoe verschrikkelijker oordeel; denkt daaraan, Matth. 11: 21 24: *Wee u, Chorazin, wee u, Bethsaida, enz.*
3. Denkt, God ziet geen personen aan, gij mag zijn wie u wilt, groot of klein. Een koning zal God zowel rekenschap moeten doen als een bedelaar, en wij zullen allen moeten komen voor de Rechter, die niemand aanziet; *wij moeten allen voor Jezus Christus' rechterstoel geopenbaard worden, opdat een ieder wegdrage, naardat hij in 't lichaam gedaan heeft, hetzij goed of hetzij kwaad,* 2 Kor. 5: 10.

Ik zal nu niet meer zeggen tot bestraffing, waarschuwing en vermaning van alle onbekeerde zondaren.

Maar nu zal ik eindelijk de getrouwe leraren en vrome Christenen tot troost en aanmoediging zeggen: Indien de engelen zo verdorven zijn, sterkt dan uw zielen; als grote lieden zo komen te vervallen, en in Gods huis u als de vossen verleiden willen, Hoogl. 2: 15, *Vangt gijlieden ons de vossen*

die de wijngaarden verderven; zodat men denkt, wie zou bestaan voor die list, terwijl zij met hun loosheid ons omsingelen. Ps. 17: 10. 11.

Ons verzoek is met Paulus, 2 Thess. 3: 1, 2: *Voorts, broeders! bidt voor ons, opdat het Woord des Heeren zijn loop heb, en verheerlijkt worde, gelijk ook bij u; en opdat wij mogen verlost worden van de ongeschikte en boze mensen: want het geloof is niet aller. Maar de Heere is getrouw, die zal u versterken, en bewaren van de boze. Hoe worden wij van hen verlost? Stelt u tevreden; al zijn zij zeer loos en boos, als de duivel, omdat ze engelen van Hem zijn, 2 Kor. 11: 14, maar evenwel zijn zij niet listiger en bozer dan de duivel, die u zelfs geen kwaad kan doen, maar zijn oordeel zal dragen; veel minder zullen zij u kunnen verleiden, al zijn ze nog zo boos. De Heere zal ze niet sparen, o nee, daarin moet gij u verblijden, voor zoveel gij verlost wordt; want indien de engelen niet gespaard zijn, veel minder zij. De tijd komt, dat de Heere hen onder uw voeten vertreden zal.*

Komt ubij zulken, die boos zijn en dan razen, troost u temeer; want hun tijd is kort, Openbaring 12 Dan raast de duivel 't meest, als zijn tijd en straf nadert; de Heere zal u bewaren voor hen; en de dag zal komen dat zij zullen moeten horen: *Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in dat eeuwige vuur, dat voor de duivel en zijn engelen bereid is, Matth. 25. Maar gij zult horen: Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft het koninkrijk, dat voor u bereid is, van voor de grondlegging der wereld.*

Ik eindig met het slot van Paulus' brief aan de gelovige Romeinen: *Hem nu, die machtig is u te bevestigen, zij door Jezus Christus de heerlijkheid, in der eeuwigheid. Amen.*